

STAROBNÍ PENZE NA URČENOU DOBU

PŘEDDŮCHOD

Co je předdůchod a pro koho je určen?

Předdůchod není to samé, co předčasný důchod! Je to dávka penze vyplácená z vlastních úspor doplňkového penzijního spoření (dále jen DPS) u penzijní společnosti, nejde o státní vyplácený důchod. Umožňuje začít dříve čerpat naspořené prostředky z DPS, bez nutnosti žádat o předčasný důchod a mít tak trvale snížený řádný starobní důchod. Čerpání předdůchodu je i jednou z možností, jak být finančně zajištěn již v předdůchodovém věku při ztrátě zaměstnání, při zdravotních problémech bránících výkonu práce a přitom nemít krácený řádný starobní důchod.

Jaké jsou výhody předdůchodu?

- Neodvádění zdravotního a sociálního pojištění - zdravotní pojištění hradí stát – účastník je „státním pojištěncem“;
- započtení doby výplaty předdůchodem jako vyloučené doby pro výpočet řádného starobního důchodu, tato doba se nezohledňuje při výpočtu důchodu, nesnižuje se tím výše důchodu;
- pokud má v době pobírání předdůchodu účastník nějaký příjem (jiný než svůj řádný starobní důchod), musí samozřejmě zdravotní i sociální pojištění odvádět, účastník si často myslí, že jsou výplatou předdůchodu této povinnosti zbaveni.

Jak ovlivňuje předdůchod řádný starobní důchod?

Čerpání předdůchodu ovlivňuje výši starobního důchodu, ale ne příliš výrazně v porovnání s předčasným důchodem. Předdůchod patří mezi vyloučené doby, takže příjem z něj se nezapočítává do vyměřovacího základu a tudíž ani nezhoršuje průměr z předchozích příjmů. Předdůchod se ale ani nezapočítává do doby pojištění. To znamená, že při čerpání předdůchodu celých pět let, bude o těchto pět let kratší doba pojištění. Zkrácení doby pojištění neplatí v případě, kdy člověk během předdůchodu pracuje. Také to neplatí, pokud je zároveň s čerpáním předdůchodu evidován na Úřadu práce a pobírá podporu v nezaměstnanosti. Doba pobírání podpory se pak započítává jako náhradní doba pojištění (s krácením na 80%).

Jaké jsou typy výplaty předdůchodu?

- Starobní penze na určenou dobu, kterou účastníkovi vyplácí penzijní společnost, se specifickými podmínkami danými zákonem
- nebo**
- úhrada jednorázového pojistného, kdy výplata je penzijní společností do účastníkovi vybrané pojišťovny, která účastníkovi vyplácí penzi na přesně stanovenou dobu s přesně stanovenou výší, a opět přesně stanovenými specifickými podmínkami (v současné době neumíme, žádná z pojišťoven na trhu nemá takový produkt).

Jaké jsou podmínky předdůchodu?

- Mít sjednané DPS;
- spořicí doba nejméně 60 měsíců, sčítá se pojištěná doba z předchozího penzijního připojištění (dále jen PP) s dobou spoření u DPS a současně
- předdůchod lze začít čerpat až 5 let před dosažením důchodového věku může stejného data narození (platí i pro ženy bez ohledu na počet dětí);
- minimální doba trvání výplaty 2 roky až 5 let, výše penze z předdůchodu se sjednává v pevně stanovené částce, vyplácena je pouze měsíčně a bez možnosti výplatu přerušit nebo pozastavit;
- při čerpání předdůchodu je nutné mít naspořeno na DPS minimálně takovou částku, aby měsíční výplata z předdůchodu činila alespoň 30 % průměrné mzdy za 1. až 3. čtvrtletí předchozího roku; potřebnou chybějící částku lze doplatit i jednorázově.

Průměrnou mzdu vyhláší pro účely zákona o zaměstnanosti MPSV. V roce 2023 odpovídá 30 % průměrné mzdy za 1. až 3. čtvrtletí 2023 částce 11 792 Kč.

Až do doby vyhlášení nové výše průměrné mzdy je platná výše předchozí – stanovená výše platí pro nově přiznávané předdůchody, již vyplácené se nemění.

Výše naspořených částek pro jednotlivé doby trvání výplaty platné pro rok 2023

Doba výplaty	2 roky	3 roky	4 roky	5 let
Naspořená částka	283 008 Kč	424 512 Kč	566 016 Kč	707 520 Kč

Jaké jsou možnosti čerpání předdůchodu?

- Je možné čerpat ze všech prostředků na účtu (nejobvyklejší), kdy je smlouva ukončena pro příjem nových příspěvků; pro další spoření je možné sjednat novou smlouvu o DPS

nebo

- pouze z části prostředků, smlouva zůstává v platnosti pro příjem nových prostředků, a pro výplatu musí být dodržena výše měsíční splátky. Na smlouvu se dále hradí příspěvky a přichází na ně státní příspěvky. Na žádost o výplatu je třeba dopsat jaké % naspořených prostředků má být pro předdůchod použito.

Jakým způsobem se o předdůchod zažádá?

- Formulář „Výplata dávky (DPS);
- účastník si v žádosti stanoví:
 - přesnou dobu výplaty (vhodnější varianta), po kterou má být dávka vyplácena - na počátku výplaty se hodnota v Kč vydělí počtem splátek (podle doby výplaty), a tím se stanoví měsíční výše jedné splátky (ze zákona musí být splátka v neklesající výši), pro tuto výši se prodají jednotky, stejně jako v případě při stanovení přesné výše měsíční splátky

nebo

- přesnou výši měsíční splátky - postupný odprodej jednotek - prodá se tolik jednotek, kolik je třeba na sjednanou výši splátky, díky tomu může nastat situace, že jednotky se vyprodají dříve, než bude splněna požadovaná doba výplaty, musí však být dostatek prostředků na 24 měsíců

nebo

- jedna z výše uvedených variant, ale jen z části prostředků – do žádosti uvést z kolika % je požadováno vyplácet předdůchod
- v žádosti musí účastník uvést svou zdravotní pojišťovnu a způsob výplaty dávky (účet, adresa – na adresu lze zasílat částky do 50 000 Kč);
- podpis na žádosti musí být ověřen zprostředkovatelem nebo úředně, detail ověření je uveden ve formuláři Výplata dávky DPS;
- žádost je doručena v originálu – nelze elektronicky.

Hodnoty se poprvé počítají při zadání žádosti. Následně se případně, před první splátkou penze, přepočte výše splátky penze nebo doba výplaty. V případě, že jsou v měsíci ukončení smlouvy, resp. k ukončení spořicí fáze smlouvy uhrazeny nějaké příspěvky, může dojít k prodloužení doby výplaty oproti původní žádosti (platí pro variantu určení přesné doby výplaty). Tato situace může nastat i v případech, že je žádost o předdůchod podána brzy a výplata je realizována až za několik měsíců.

Penzijní společnost má povinnost informovat ČSSZ a zdravotní pojišťovnu o zahájení a ukončení výplaty předdůchodu, při informaci o ukončení výplaty informujeme i účastníka.

Jaké jsou podmínky a termín zahájení výplaty předdůchodu?

Po obdržení originálu žádosti o výplatu dávky DPS s řádně ověřeným podpisem účastníka do sídla AZPS, obdrží účastník do 30 dnů potvrzení o přijetí žádosti o výplatu. Smlouva se ukončí k poslednímu dni v měsíci, ve kterém byla žádost doručena. Výplata je provedena do konce následujícího měsíce po datu doručení žádosti. Může být provedena i do ciziny. Bez výpovědní lhůty, bez poplatku, zdaňují se výnosy z příspěvků účastníka, zaměstnavatele i ze státních příspěvků, daň činí 15 %.

Co se stane s nevyplacenými prostředky v případě úmrtí účastníka?

Pokud účastník po zahájení výplaty předdůchodu nečekaně zemře, jsou zbylé prostředky vyplaceny určené osobě ve smlouvě. Výplata proběhne formou jednorázového vyrovnání, daní se příspěvky zaměstnavatele a výnosy, daň činí 15 %. Pokud taková osoba určená není, stávají se nevyplacené prostředky předmětem dědického řízení.

Jak souvisí předdůchod se zaměstnáním, nemocenskou, podporou v nezaměstnanosti a řádným starobním důchodem?

V době pobírání předdůchodu je možné pracovat, pobírat podporu v nezaměstnanosti či nemocenskou dávku. Lze zažádat o čerpání předdůchodu, i když nárok na řádný starobní důchod vznikne v době, kdy je tato dávka čerpána. Zde ale doporučujeme komunikovat se správou sociálního zabezpečení.

Jaký je časový postup zahájení výplaty předdůchodu?

- Výpověď smlouvy o PP s převodem prostředků do nové sjednané smlouvy o DPS a následná žádost o čerpání dávky o předdůchod

Uzavření smlouvy DPS (leden)	Počátek smlouvy DPS (1. 4.)	Žádost o předdůchod (k 30. 4.)	Zahájení předdůchodu (k 1.5.)	Splatnost 1. dávky předdůchodu (konec května)
-------------------------------------	-----------------------------	--------------------------------	-------------------------------	---

1. 1.

Výpověď PP (leden)	Ukončení smlouvy o PP (31.3.)	Převod prostředků z PP do DPS (polovina dubna)
--------------------	-------------------------------	---

- Smlouva o DPS je již sjednaná a splňuje podmínky pro čerpání předdůchodu

Žádost o předdůchod (doručeno během dubna)	Ukončení smlouvy o DPS (k 30.4.)	Zahájení předdůchodu (k 1.5.)	Splatnost 1. dávky předdůchodu (konec května)
---	----------------------------------	--------------------------------------	---